

Čtvrtek, 17. prosince 2015

P8_TA(2015)0463

Ibrahim Halawa, jemuž potenciálně hrozí trest smrti

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2015 o Ibrahimovi Halawovi, kterému potenciálně hrozí trest smrti (2015/3016(RSP))

(2017/C 399/14)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Egyptě, zejména na usnesení ze dne 15. ledna 2015 o situaci v Egyptě ⁽¹⁾ a ze dne 8. října 2015 o trestu smrti ⁽²⁾,
 - s ohledem na závěry Rady EU pro zahraniční věci o Egyptě ze srpna 2013 a února 2014,
 - s ohledem na dohodu o přidružení uzavřenou mezi EU a Egyptem v roce 2001, která vstoupila v platnost v roce 2004 a byla posílena akčním plánem z roku 2007,
 - s ohledem na zprávu o pokroku Egypta v rámci evropské politiky sousedství v roce 2014 ze dne 25. března 2015,
 - s ohledem na nedávna prohlášení Evropské služby pro vnější činnost k Egyptu, včetně prohlášení ze dne 16. června 2015 o soudních rozsudcích v Egyptě a ze dne 4. února 2015 o rozsudcích nad aktivisty v Egyptě;
 - s ohledem na společné prohlášení vysoké představitelky Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federiky Mogheriniové jménem EU a generálního tajemníka Rady Evropy Thorbjørna Jaglanda o Evropském a Světovém dni boje proti trestu smrti ze dne 10. října 2015,
 - s ohledem na obecné zásady EU ohledně trestu smrti a obecné zásady politiky EU vůči třetím zemím týkající se mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966, Úmluvu OSN o právech dítěte a Úmluvu OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, mezi jejichž smluvní strany Egypt patří; s ohledem na rezoluce Valného shromáždění OSN, zejména na rezoluci ze dne 18. prosince 2014 o moratoriu na používání trestu smrti (69/186),
 - s ohledem na ústavu Egyptské arabské republiky,
 - s ohledem na egyptský zákon č. 107 ze dne 24. listopadu 2013 upravující právo na veřejné shromažďování, průvody a pokojné demonstrace,
 - s ohledem na prezidentský výnos z listopadu 2014 (zákon č. 140), který umožňuje, aby cizinci obvinění z trestního činu, byli vráceni do své domovské země,
 - s ohledem na zásady a pokyny Africké komise pro lidská práva a práva národů týkající se práva na spravedlivý proces a právní pomoc v Africe; s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů,
 - s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že irský občan Ibrahim Halawa je již přes dva roky zadržován na základě obvinění, že se v době rodinné dovolené v Káhiře účastnil nezákonných protestů ve dnech 16. a 17. srpna 2013, během nichž protestující údajně způsobili smrt a poškodili cizí majetek; vzhledem k tomu, že při těchto protestech zahynulo 97 osob, většinou v důsledku nadměrného použití síly bezpečnostními složkami; vzhledem k tomu, že Ibrahim Halawa měl v době zatčení 17 let, a proto byl podle egyptského i mezinárodního práva ještě mladistvým;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2015)0012.

⁽²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2015)0348.

Čtvrtek, 17. prosince 2015

- B. vzhledem k tomu, že Ibrahim Halawa byl zatčen spolu se svými třemi sestrami, když hledali útočiště v mešitě al-Fátih po propuknutí násilností během demonstrace; vzhledem k tomu, že orgány později jeho tři sestry propustily;
- C. vzhledem k tomu, že státní zástupce nedokázal předložit důkazy, že se Ibrahim Halawa podílel během protestů na jakémkoli aktu násilí; vzhledem k tomu, že se státní zástupce opíral výlučně o policejní svědky a zprávy a o šetření zpravodajských služeb; vzhledem k tomu, že egyptský soud opakovaně odkládal a přesouval soudní řízení s ním, naposledy na 15. prosince 2015; vzhledem k tomu, že ani rok po svém zatčení nebyl obviněn; vzhledem k tomu, že Ibrahima Halawu čeká spolu s dalšími 493 osobami, z nichž je většina dospělých, kolektivní soudní řízení, které se má konat dne 19. prosince 2015, aniž by existovala jakákoli záruka uplatnění minimálních norem svobodného a spravedlivého soudního procesu, a v případě odsouzení mu bude potenciálně hrozit trest smrti; vzhledem k tomu, že v květnu 2015 bylo v Egyptě popraveno 6 osob, z nichž jedna byla stejně stará, jako je v současnosti Ibrahim Halawa;
- D. vzhledem k tomu, že od roku 2013 byl při kolektivních soudních řízeních proti údajným členům Muslimského bratrství a údajným stoupencům sesazeného prezidenta Mursího vynesen vysoký počet rozsudků smrti; vzhledem k tomu, že tyto postupy jsou v rozporu se závazky Egypta podle mezinárodního práva;
- E. vzhledem k tomu, že v článku 10 Všeobecné deklarace lidských práv se uvádí, že každý má úplně stejné právo, aby byl spravedlivě a veřejně vyslechnut nezávislým a nestranným soudem, který rozhoduje buď o jeho právech a povinnostech, nebo o jakémkoli trestním obvinění vzneseném proti němu;
- F. vzhledem k tomu, že Ibrahim Halawa byl zadržen za pokojné uplatňování svých práv na svobodu projevu a svobodu shromažďování a že je podle Amnesty International vězněm svědomí; vzhledem k tomu, že svoboda projevu a svoboda shromažďování jsou nezbytnými pilíři každé demokratické a pluralitní společnosti; vzhledem k tomu, že v článku 73 egyptské ústavy je stanoveno, že občané mají právo organizovat veřejná shromáždění, pochody, demonstrace a všechny formy pokojného protestu;
- G. vzhledem ke zprávám o tom, že od vojenského převratu v červnu 2013 došlo v Egyptě k zadržení velkého počtu demonstrantů a politických vězňů svědomí; vzhledem k tomu, že svoboda sdružování, svoboda shromažďování a svoboda projevu jsou i nadále oblastmi, které vyvolávají zvláštní znepokojení již od července 2013;
- H. vzhledem k tomu, že Ibrahim Halawa čelí nesmírně tvrdým vězeňským podmínkám, které zahrnují údajné mučení a jiné kruté, nelidské a ponižující zacházení při zatčení a zadržování, a byla mu odepřena lékařská péče a právní pomoc; vzhledem k tomu, že podle informací jeho rodiny a právních zástupců drží Ibrahim Halawa od 21. října 2015 hladovku na protest proti svému pokračujícímu zadržování, čímž je jeho zdravotní stav vážně ohrožen;
- I. vzhledem k tomu, že egyptské státní zastupitelství a soud pro severní Káhiru neuznaly, že Ibrahim Halawa byl v době svého zatčení mladistvým, a to v rozporu se závazky, které pro egyptské orgány vyplývají z Úmluvy o právech dítěte, jejíž smluvní stranou Egypt je;
- J. vzhledem k tomu, že jakýkoli rozsudek vedoucí k trestu smrti a popravě osoby, které bylo v době trestného činu méně než 18 let, je v rozporu s mezinárodními závazky Egypta;
- K. vzhledem k tomu, že irský ministr zahraničních věcí a obchodu Charles Flanagan vyjádřil zklamání kvůli neustálému odročování případu Ibrahima Halawy v Egyptě; vzhledem k tomu, že se irští konzulární úředníci dosud zúčastnili všech slyšení a vykonali 48 konzulárních návštěv Ibrahima Halawy, a vzhledem k tomu, že se tím podtrhuje význam, jaký irská vláda tomuto případu připisuje;
- L. vzhledem k tomu, že Egypt propouští cizí státní příslušníky podle prezidentského výnosu vydaného v listopadu 2014, který umožňuje, aby cizinci obvinění z trestného činu byli deportováni do své domovské země;
- M. vzhledem k tomu, že Egypt dosud neuplatnil dočasná opatření požadovaná Africkou komisí pro lidská práva a práva národů v březnu 2015 k zajištění integrity Ibrahima Halawy a ostatních mladistvých zapojených do tohoto případu tím, že by je okamžitě propustil na kauci;

Čtvrtek, 17. prosince 2015

N. vzhledem k tomu, že EU a její členské státy usilují o navázání bližších vztahů s Egyptem a jeho obyvateli, jakožto významným sousedem a partnerem, v celé řadě oblastí; vzhledem k tomu, že Egypt je s více než 80 miliony obyvatel nejlidnatější arabskou zemí a je klíčovou zemí v jižním Středomoří; vzhledem k tomu, že se potýká se závažnými bezpečnostními problémy s ohledem na dopad situace v sousedních zemích; vzhledem k tomu, že politický, hospodářský a sociální vývoj v Egyptě se výrazně odráží nejen v situaci celého regionu, ale i za jeho hranicemi;

1. vyjadřuje hluboké znepokojení nad nepřijatelným porušováním základních lidských práv, jež je důsledkem svévolného zadržování irského občana Ibrahima Halawy, a vyzývá egyptské orgány, aby jej okamžitě a bezpodmínečně předaly irským orgánům podle prezidentského výnosu vydaného v listopadu 2014 v rámci egyptského zákona 140;

2. vyjadřuje hluboké znepokojení nad zhoršujícím se stavem Ibrahima Halawy vyplývajícím z jeho hladovky a údajně špatných podmínek ve vězení; vyzývá egyptské orgány, aby prioritně zajistily zachování dobrého zdraví a životních podmínek Ibrahima Halawy během jeho pobytu ve vězení; žádá, aby veškerá obvinění z mučení a špatného zacházení v souvislosti s Ibrahimem Halawou byla důkladně a nezávisle vyšetřena;

3. žádá egyptské orgány, aby zajistily dodržování článku 10 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, který stanoví, že „se všemi osobami zbavenými osobní svobody se jedná lidsky a s úctou k přirozené důstojnosti lidské bytosti“;

4. připomíná egyptským orgánům, že je Egypt vázán nezpochybnitelnými mezinárodními závazky podle Úmluvy o právech dítěte, které se na Ibrahima Halawu vztahují; žádá, aby egyptské orgány kategoricky vyloučily hrozbu trestu smrti, pokud by byl Ibrahim Halawa odsouzen, vzhledem k tomu, že byl zadržen jako nezletilý;

5. znovu připomíná, že EU absolutně odmítá trest smrti za všech okolností, a vyzývá k úplnému moratoriu na vynášení trestu smrti v Egyptě; naléhavě vyzývá Egypt, aby ratifikoval druhý opční protokol k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech z roku 1996, jehož cílem je zrušení trestu smrti;

6. je extrémně znepokojen tím, že egyptské orgány nejsou schopny zajistit právo Ibrahima Halawy a jeho 493 spoluobžalovaných na spravedlivý proces, a zejména tím, že neexistuje možnost přezkoumat nebo zpochybnit jejich dlouhodobé zadržování ani obvinění, jež proti nim byla vznesena, je jim opakovaně bráněno v setkávání s právníky a jsou nepřiměřeně dlouho drženi ve vazbě, což je v rozporu s egyptskými vnitrostátními i mezinárodními závazky;

7. je nadále přesvědčen, že pro právníky Ibrahima Halawy bude extrémně obtížné připravit individuální obhajobu, pokud bude jeho případ projednáván jako součást kolektivního soudního řízení se všemi obžalovanými zadrženými v souvislosti s protesty ze srpna 2013;

8. rozhodně odsuzuje využití kolektivního řízení v tomto soudním procesu a vyzývá egyptské orgány, aby dodržovaly mezinárodní právo a zajišťovaly nejvyšší mezinárodní normy týkající se práva na spravedlivý a řádný proces; vyzývá egyptské orgány, aby propustily osoby zadržované kvůli tomu, že pokojně uplatňovaly svou svobodu projevu, shromažďování a sdružování, jež jsou zakotveny v egyptské ústavě a dalších mezinárodních úmlouvách, jichž je Egypt smluvní stranou; vyjadřuje hluboké znepokojení nad vážným zhoršením situace v souvislosti se sdělovacími prostředky; odsuzuje procesy vedené proti egyptským a zahraničním novinářům v jejich nepřítomnosti i rozsudky, jež nad nimi byly vyneseny;

9. vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost, aby prostřednictvím delegace EU v Káhiře a členských států, zejména Irska, monitorovala všechna slyšení v soudním procesu s Ibrahimem Halawou a jeho spoluobžalovanými; očekává, že ESVČ na tento případ upozorní na nejvyšší úrovni v rámci svého dialogu s Egyptem a že bude Parlamentu podávat pravidelné zprávy o monitorování tohoto procesu; vyzývá irské orgány i delegaci EU, aby Ibrahimu Halawovi a jeho příbuzným i nadále poskytovaly svou plnou právní, konzulární a jinou podporu a aby jej pravidelně navštěvovaly ve vězení; vyzývá egyptské orgány, aby s ohledem na evropské občanství Ibrahima Halawy i nadále umožňovaly irské vládě konzulární přístup;

Čtvrtek, 17. prosince 2015

10. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva, parlamentům a vládám členských států a prezidentovi Egyptské arabské republiky a jeho prozatímní vládě.
